

عنوان مقاله:

محیط رسوبی، نوسانات سطح آب دریا و سازوکار اختلاط در نهشته های مخلوط سیلیسی آواری-کربناته سازند قم در برش دستجرد (جنوب خاور تفرش)

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 32، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مهشید ساروخانی - گروه حوضه های رسوبی و نفت، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهیدبهشتی، تهران، ایران

محبوبه حسینی برزی - گروه حوضه های رسوبی و نفت، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهیدبهشتی، تهران، ایران

علی مبشری - مدیریت و اکتشاف نفت، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سازند قم با سن الیگوسن-میوسن که به دلیل داشتن ذخایر هیدروکربوری در برخی از مناطق حائز اهمیت است، در برش دستجرد به صورت توالی مخلوط سیلیسی آواری-کربناته با ستبرای ۳۳۰ متر به طور ناپیوسته و هم شیب بر روی سازند سرخ زیرین و به صورت ناپیوسته در زیر سازند سرخ بالایی برونزد دارد. در این مطالعه، نهشته های مورد نظر جهت بررسی سنگ نگاری، ریزرخساره و محیط رسوبی و همچنین تغییرات سطح آب دریا و سازوکار اختلاط مورد مطالعه قرار گرفتند. بر مبنای فراوانی و توزیع اجزای اسکلتی و دیگر اجزای موجود در نهشته های کربناته سازند قم در برش مورد مطالعه، شش ریزرخساره وابسته به سه کمرند دریای باز، سد و لاگون مرتبط با یک رمپ کربناته شناسایی شد. اختلاط و دورگه شدن نهشته های کربناته سازند قم با مقادیر متفاوتی از سیلیسی آواری در اندازه ماسه و سیلت، در موقعیت های مختلف از ستبرای این سازند و نیز گستره جانبی آن، به فعالیت های متناوب زمین ساختی و فرسایش سنگ های کهن تر منطقه مانند سازند سرخ پایینی و آتشفشان های پالئوژن مرتبط است که در حوضه پشت کمان از یک سیستم فرورانش نهشته شده است. بر اساس نتایج حاصل از مطالعات ریزرخساره در نهشته های برش مورد مطالعه، دو چرخه تغییرات سطح آب تمایز داده شد که رسوبگذاری چرخه اول با ناپایداری کف حوضه و نوسانات سطح نسبی آب دریا همراه بوده که با اوج گرفتن فعالیت های زمین ساختی منطقه به نهشت ستبرایی از ماسه سنگ منتهی می شود و چرخه دوم با پایداری بیشتر حوضه همراه است و در نهایت به کم ژرفا شدن حوضه می انجامد.

کلمات کلیدی:

سازند قم، نهشته های مخلوط، برش دستجرد، تحلیل ریزرخساره، تغییرات سطح آب دریا، سازوکار اختلاط

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1574273>

